

Η σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος στην παιδική ωρίμανση (Κωνσταντίνα Αρκουμάνη, Θεολόγος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=172969>]

Είναι σαφές πως η έλλειψη κατανόησης, υποστήριξης και ενθάρρυνσης των παιδιών μέσα στην οικογένεια, η συναισθηματική παραμέληση η οποία εκφράζεται με την έλλειψη χρόνου που αφιερώνουν οι γονείς στα τέκνα τους, η έλλειψη ισορροπημένης σχέσης μεταξύ των γονέων, η χρήση βίας ή συναισθηματικός εκβιασμός ως μέθοδος επίλυσης προβλημάτων, η έλλειψη ορίων που εκλαμβάνεται ως σημάδι αδιαφορίας για τα παιδιά, η κακή διαπαιδαγώγηση και τα συχνά ξεσπάσματα θυμού μπορούν να οδηγήσουν τον σύγχρονο νέο σε αντικοινωνικές ή παραβατικές συμπεριφορές.[14]

Πηγή: [wikimedia commons](#)

Δεν πρέπει να λησμονούμε ακόμη ότι παιδιά με προβληματική συμπεριφορά μπορεί να έχουν απορριφθεί από τους συνομηλίκους ή από ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας και αυτή η απόρριψη οδηγεί τους κοινωνικά περιθωριοποιημένους να σχηματίζουν δεσμούς μεταξύ τους. Αυτές οι σχέσεις μπορεί να ενθαρρύνουν και να επιβραβεύουν την επιθετικότητα και άλλες αντικοινωνικές συμπεριφορές και αργότερα να οδηγήσουν στην ένταξη μιας συμμορίας. Συνήθως, προσωπικότητες με αντικοινωνική συμπεριφορά αποδίδουν στους άλλους και όχι στον εαυτό τους, την αιτία των προβλημάτων τους.[15]

Είναι κοινά παραδεκτό ότι τα παιδιά αυτά μπορεί να έχουν βιώσει τον εφιάλτη ενός επώδυνου διαζυγίου ή την απώλεια ενός γονέα. Ας μην λησμονούμε ότι ο γονιός σε ιδανικές συνθήκες είναι αυτός που στηρίζει βιολογικά και σωματικά το παιδί παρέχοντάς του ένα σταθερό περιβάλλον στο οποίο μπορεί να αναπτυχθεί και να ωριμάσει, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί πρότυπο μίμησης. Η απώλεια ενός γονιού δεν πλήττει μόνο το παιδί, αλλά αποτελεί ρήγμα για όλη την οικογένεια με πολλαπλές συνέπειες στην δομή και τη λειτουργία της.[16]

Κατά κοινή ομολογία το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν τα παιδιά παίζει το δικό του ρόλο στην ανάπτυξη ή μη της κοινωνικότητάς του. Το έλλειμμα επικοινωνίας μεταξύ των συγγενών, δηλαδή η αδυναμία της οικογένειας να

συνδέεται με αγαπητικούς και ισχυρούς δεσμούς με το συγγενικό περιβάλλον και να μην κυριαρχεί η αγάπη, ο σεβασμός και η αλήθεια μέσα στο σπίτι και να επικρατούν οι κοινωνικές ανισότητες ή ακόμα και οι αδικίες εις βάρος κάποιων συγκεκριμένων προσώπων μέσα στην οικογένεια του παιδιού και στους συγγενείς, τότε όλα αυτά γεννούν το αρνητικό φαινόμενο της αντικοινωνικότητας των παιδιών. Οι νέοι αναπαράγουν τα κοινωνικά αδιέξοδα που βιώνουν μέσα στο ίδιο τους το οικογενειακό και συγγενικό περιβάλλον και στρέφονται ενάντια των συγγενών τους. Βέβαια, *“η σχολική τάξη μπορεί να θεωρηθεί μέσο κοινωνικοποίησης. Δηλαδή, είναι θεσμός μέσα από τον οποίο οι ατομικές προσωπικότητες διαμορφώνονται, ώστε να αποκτήσουν ως προς τα κίνητρα και τις τεχνικές τους δυνατότητες επάρκεια για την άσκηση ρόλων”*[17]

Ο αντικοινωνικός μαθητής είναι αντικοινωνικός και με τον εαυτό του και με τον Θεό και με τους ανθρώπους με τους οποίους έρχεται σε επαφή, όπως τους συμμαθητές και τους δασκάλους του. Είναι σημαντικό να καταλάβει ότι το σχολείο είναι το περιβάλλον στο οποίο πρέπει να αγωνιστεί να αναπτύξει την κοινωνικότητα, τη συλλογικότητα και τη συνεργασία. Ο αγώνας του στο σχολείο που περιλαμβάνει τα βιβλία, το σχολικό πρόγραμμα και τις σχέσεις του με τους “άλλους” επηρεάζουν τον μαθητή και τον βοηθά να μάθει να αγωνίζεται στο μελλοντικό επαγγελματικό περιβάλλον και στην οικογενειακή του ζωή. Άλλωστε, ο Θεός μας έχει αφήσει τη διπλή εντολή της αγάπης η οποία μας παρακινεί να αγαπούμε τον Θεό με όλη μας τη καρδιά, με όλη τη ψυχή και με ολόκληρο το νού μας. Υπάρχει , όμως, άλλη μια σπουδαία εντολή που συμπληρώνει τη πρώτη «'Αγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν».[18] Ο νέος πρέπει να μάθει να αγαπά, να θυσιάζεται, να μοιράζεται, να ταπεινώνεται και να ανοίγεται συναισθηματικά στον συνάνθρωπό του. Γενικότερα, ο Απ. Παύλος μας διδάσκει να αποφεύγουμε τις αντικοινωνικές και απομονωτικές συμπεριφορές, τονίζοντας την ευθύνη που έχει κάθε πιστός, να φροντίζει παράλληλα με τον εαυτό του και τον συνάνθρωπο.[19]

[Συνεχίζεται]

[14] Ο.π., σ.157

[15] Ο.π., σ.198

[16] Τσίνου Α.,Ψυχολογία, παιδί και θάνατος γονέα, σ.5

[17] Φραγκουδάκη Α. , Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα 1985, σ.251-252

[18] Ματθ. Κβ', 37-39

[19] Α' Θεσσαλονικείς. 4,9